

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/45/2024
Identifikačné číslo spisu:	1323207426
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1323207426.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu LOGISTIC E VAN wIJK SRL, so sídlom Clujului 7, 407042 Sannicoara, Rumunsko, IČO: RO6654810, proti žalovanému Primus Trans s. r. o., so sídlom ul. 29. augusta 1524/24, Banská Bystrica, IČO: 51 241 757, o zaplatenie 980,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 66Cb/168/2024, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava III, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 66Cb/168/2024 je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava III dňa 09.10.2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Banská Bystrica z dôvodu, že žalovaný má registrované sídlo na adrese ul. 29. augusta 1524/24, Banská Bystrica a z toho dôvodu je v zmysle § 22 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) na konanie a rozhodnutie kauzálnu príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica.

2. Okresný súd Banská Bystrica namietal, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu, pretože týmto súdom je Mestský súd Bratislava III. Podľa názoru súdu predkladajúceho spis mal žalovaný v čase začatia konania registrované sídlo na adrese Karpatské námestie 10A, 831 06 Bratislava. Vzhľadom na uvedené Okresný súd Banská Bystrica konštatoval, že podľa § 22 písm. a) CSP v spojení s § 36 ods. 2 CSP, je v tomto spore založená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Okresný súd Banská Bystrica predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obojmu súdom podľa §

43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava III je dôvodný.

5. Podľa čl. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (ďalej tiež „nariadenie (ES) č. 1896/2006“), Európske konanie o platobnom rozkaze sa zavádza na účely uspokojovania peňažných pohľadávok s určenou výškou, ktoré sú splatné v čase podania návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu.

6. Podľa čl. 6 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1896/2006, na účely uplatňovania tohto nariadenia sa právomoc súdu určuje v súlade s príslušnými pravidlami práva Spoločenstva, najmä s nariadením (ES) č. 44/2001.

7. Podľa čl. 2 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

8. Podľa čl. 60 ods. 1 písm. a) Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, na účely tohto nariadenia obchodná spoločnosť alebo iná právnická osoba alebo združenie fyzických alebo právnických osôb má bydlisko v mieste, kde má registrované sídlo.

9. Podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 nariadenia (ES) č. 1896/2006, ak sa odpor podá v lehote ustanovenej v článku 16 ods. 2, konanie pokračuje na príslušnom súde členského štátu pôvodu v súlade s pravidlami riadneho občianskeho súdneho konania, pokiaľ navrhovateľ vyslovene nepožiadala o ukončenie konania v takomto prípade. Ak si navrhovateľ uplatňoval svoju pohľadávku prostredníctvom európskeho platobného rozkazu, nič vo vnútroštátnom práve nesmie mať vplyv na jeho postavenie v nasledujúcom riadnom občianskom súdnom konaní. (2) Pokračovanie konania ako riadneho občianskeho súdneho konania v zmysle odseku 1 sa riadi právom členského štátu pôvodu. (3) Navrhovateľ je oboznámený so skutočnosťou, či odporca podal odpor a o akomkoľvek pokračovaní konania ako riadneho občianskeho súdneho konania.

10. Podľa čl. 26 nariadenia (ES) č. 1896/2006, všetky procesné otázky, ktoré nie sú osobitne upravené v tomto nariadení, sa riadia vnútroštátnym právom.

11. Každý členský štát bol podľa čl. 29 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 1896/2006 povinný oznámiť EK, ktoré súdy budú mať právomoc vydať európsky platobný rozkaz na jeho území. V slovenskom právnom poriadku sú na rozhodovanie o európskom platobnom rozkaze príslušné súdy určené podľa príslušnosti vymedzenej pravidlami civilného sporového konania, t.j. s účinnosťou do 30.06.2016 podľa Občianskeho súdneho poriadku a od 1.07.2016 podľa Civilného súdneho poriadku.

12. Podľa čl. 7 ods. 1 CSP, súdne konanie sa zásadne začína na návrh strany sporu, pričom predmet konania určujú strany sporu postupom ustanoveným zákonom.

13. Podľa § 156 CSP, konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

14. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až

do skončenia konania.

15. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

16. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

17. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

18. Podľa ustanovenia § 22 CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

19. Podľa ustanovenia § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

20. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4, b) Okresného súdu Malacky, c) Okresného súdu Pezinok.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 15.12.2023 bol Mestskému súdu Bratislava III doručený návrh na vydanie európskeho platobného rozkazu, pričom tento moment sa považuje za začiatok súdneho konania o predmetnom návrhu. Po oboznámení sa s údajmi žalovaného zapísanými v obchodnom registri je zrejmé, že v období od 14.10.2023 do 15.01.2024, teda aj v čase začatia daného konania, mal žalovaný zapísanú adresu sídla obchodnej spoločnosti Karpatské námestie 10A, 831 06 Bratislava, čo predstavuje obvod Mestského súdu Bratislava III. Tento súd dňa 10.05.2024 vydal európsky platobný rozkaz sp. zn. 82Cb/20/2023, dňa 09.08.2024 upovedomil žalobcu o postúpení sporu a dňa 04.10.2024 postúpil spor Okresnému súdu Banská Bystrica.

22. Kauzálna príslušnosť súdov prvej inštancie v obchodnoprávných veciach je založená na systéme súdnych obvodov (zahŕňa obvody určitých súdov), kedy je najskôr potrebné zistiť, do obvodu ktorého krajského súdu patrí adresa trvalého pobytu, resp. miesta podnikania žalovanej strany, ktorou je fyzická osoba alebo adresa sídla žalovanej strany, ktorou je právnická osoba a z tohto kritéria následne určiť kauzálnu príslušnosť mestský resp. okresný súd podľa § 22 písm. a) až h) CSP. Príslušnosť súdu, vrátane kauzálnej, sa podľa pravidiel stanoveného v § 36 ods. 2 CSP, určuje podľa okolností v čase začatia konania. Ustanovenie § 40 veta za bodkočiarkou CSP síce umožňuje súdu skúmať v obchodnoprávných sporoch

svoju kauzálnu príslušnosť v štádiu od začiatku konania až do momentu otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu, avšak podľa okolností v čase začatia konania, v danom prípade v čase doručenia návrhu na nariadenie európskeho platobného rozkazu súdu. Preto zmena sídla žalovanej obchodnej spoločnosti, ku ktorej došlo v priebehu konania, nezakladá zmenu kauzálnej príslušnosti súdu určenej podľa okolností v čase začatia konania.

23. Keďže podľa § 36 ods. 2 CSP sa určuje príslušnosť súdu podľa okolností v čase začatia konania, pričom takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania, je zrejmé, že s prihliadnutím na obchodnoprávny charakter sporu a adresu sídla žalovaného v momente začatia konania, je v danom spore v zmysle § 22 písm. a) CSP na konanie a rozhodnutie kauzálny Mestský súd Bratislava III.

24. Najvyšší súd na okraj poznamenáva, že v danom prípade nebol vhodne zvolený odkaz mestského súdu v postúpení sporu Okresnému súdu Banská Bystrica, na rozhodnutia sp. zn. 4Ndob/48/2023 a sp. zn. 5Ndob/2/2019, ktoré sa síce v odôvodnení vyjadrovali aj k problematike kauzálnej príslušnosti súdov, avšak v celkom inom kontexte a neriešili procesnú otázku kľúčovú pre tento spor o príslušnosť, t.j. či zmena sídla žalovaného v priebehu konania môže zakladať zmenu kauzálnej príslušnosti súdu prvej inštancie.

25. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením mu sporu Mestským súdom Bratislava III je dôvodný, keď podľa úpravy obsiahnutej v CSP je na konanie v danom spore kauzálny Mestský súd Bratislava III.

26. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.